

PLANY RAFAKO: OCHRONA ŚRODOWISKA, PROJEKTY ZAGRANICZNE, SEKTOR ROPY I GAZU

Instalacje ochrony środowiska w elektrowniach, budowa bloków energetycznych na rynkach zagranicznych, zmniejszenie wartości pojedynczych projektów, sektor ropy i gazu to główne kierunki rozwoju Rafako - mówi PAP prezes firmy Agnieszka Wasilewska-Semail.

Na razie w portfelu ofert Rafako dominują zagraniczne projekty, ale docelowy, optymalny poziom rocznych przychodów z eksportu to 30-50 proc. "Natomiast z finansowego punktu widzenia optymalna wielkość projektów to 100-300 mln zł. Nie chcemy wyłącznie skupiać się na bardzo dużych projektach, które angażuje większość zasobów. To duży poziom jednorazowego ryzyka i inne negatywne efekty" - powiedziała prezes Wasilewska-Semail. Czyli dywersyfikacja geograficzna, produktowa, kwotowa - dodała.

Strategia Rafako zakłada, że dominujące znaczenie będą miały instalacje ochrony środowiska, np. odsiarczania czy odazotowania spalin. "Wiadomo, że w Polsce źródła energii będą musiały dostosować się do zaostrzonych norm emisji, np. konkluzji BAT. Zakładamy, że takich modernizacji będzie sporo, ich horyzont czasowy jest przez UE precyzyjnie wyznaczony, spółki energetyczne są dobrze przygotowane, część przetargów jest już w toku, reszta powinna być rozpisana do końca tego i na początku roku" - podkreśliła prezes. Jak dodała, Rafako patrzy też na rozproszony rynek miejskich ciepłowni i elektrociepłowni. "Takie niewielkie instalacje są najlepszym sposobem walki ze smogiem, powstają i będą powstawać. Mamy dla nich rozwiązania zarówno jeśli chodzi o ochronę środowiska, jak i samą technologię spalania" - dodała.

W obszarze ochrony środowiska Rafako dostaje też zapytania z Azji, np. z rynku indyjskiego o własną technologię odsiarczania spalin. "Akurat rynek indyjski znamy bardzo dobrze od dawna, ale liczba zagranicznych rynków, na których chcemy być obecni powinna być ograniczona. Udział w formule generalnego wykonawcy ma pewne ryzyka i jako firmę nie byłoby nas stać, żeby próbować grać na rynku globalnym, we wszystkich możliwych postępowaniach. Dlatego w pierwszej kolejności koncentrujemy się na tych miejscach które już znamy" - powiedziała Agnieszka Wasilewska-Semail.

Jej zdaniem, prawdopodobnie dobiega końca epoka budowy wielkich bloków energetycznych na węgla. Dodatkowo, jak wskazała, w zeszłym roku weszły w życie wytyczne OECD, które znacząco ograniczają możliwość finansowania przez kraje rozwinięte budowy mocy węglowych w innych krajach. "Oznacza to, że sfinansowanie bloku klasy 1000 MW okazuje się bardzo trudne. Zostają znacznie mniejsze źródła energii, i jeżeli projektom takim towarzyszy odpowiedni budżet inwestora, to możemy im się przyjrzeć" - powiedziała. Rafako rozmawia o kilku projektach w Indonezji w formule konsorcjanta, analogicznie do dwóch bloków węglowych po 50 MW, które będzie budować na wyspie Lombok. "Ten sam inwestor szykuje już kolejne przetargi, a zapewnia jednocześnie finansowanie. Nad tym obszarem cały czas pracujemy i myślę, że będzie dla nas ważny. Nie dominujący, ale ważny" -

oceniła prezes.

Równolegle do szeroko pojętej energetyki Rafako zamierza rozwijać działalność w sektorze ropy i gazu (oil&gas), tradycyjnym obszarze działalności głównego udziałowca firmy - czyli PBG. Chodzi głównie o budowę gazociągów, tłoczni, zbiorników ropy i gazu. Prezes Wasilewska-Semail oceniła, że ten rynek zmienia się bardzo szybko i inwestycje na nim ostatnio przyspieszyły. Wskazała, że w I kwartale 2018 r. kwotowo ten sektor reprezentuje większą część backlogu (portfela prac oczekujących - PAP) niż energetyka. "Przy założeniu, że rynek tradycyjnej energetyki będzie się kurczył, to uważamy, że oil&gas będzie dla nas perspektywiczny równolegle do energetyki" - powiedziała. Docelowo planujemy 300 mln zł przychodu rocznie w relacji do ok. 1 mld z energetyki szeroko pojętej - węgla, ochrony środowiska i paliw alternatywnych - dodała.

Rafako jest generalnym wykonawcą bloków energetycznych i największym w Europie producentem kotłów. Firma oferuje projektowanie i produkcję kotłów, w tym na parametry nadkrytyczne i kotłów fluidalnych, a także urządzeń ochrony środowiska - instalacji odsiarczania i odazotowania spalin oraz elektrofiltrów. Produkuje też kotły do termicznej utylizacji odpadów, spalania biomasy oraz kotły odzyskowe.

MZ / PAP